

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Zienswijze ontwerpbegroting Ergon 2027 en meerjarenbegroting 28-30

Gegevens steller:

Naam: Kevin Coenen
Telefoonnummer: 06-11740340
Emailadres: kevin.coenen@a2samenwerking.nl

Gegevens agendapunt:

Agenda punt: Zienswijze ontwerpbegroting Ergon 2027 en meerjarenbegroting 28-30
Zaaknummer: 0000466192
Datumraadsvergadering: 21 mei 2026
Portefeuillehouder: M. Theus

Onderwerp:

Zienswijze ontwerpbegroting Ergon 2027 en meerjarenbegroting 28-30

1. Voorstel:

1. In te stemmen met de concept-zienswijze op de begroting ERGON 2027;
2. Het bestuur van ERGON in kennis te stellen van de zienswijze van de gemeente Valkenswaard op de begroting 2027 ERGON 2027.

2. Inleiding:

Ergon is de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE). Ergon voert gesubsidieerde arbeid en re-integratietaken uit in opdracht van de vijf deelnemende gemeenten.

Hierdoor kunnen inwoners met een grotere ondersteuningsvraag via de inzet van loonkostensubsidie en begeleiding aan betaald werk geholpen worden en bijstandsgerechtigden zich ontwikkelen naar regulier betaald werk.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (Ergon) heeft op 13 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2030 vrijgegeven voor zienswijze en toegezonden aan de deelnemende gemeenten (zie bijlage 2). Op grond van artikel 31 lid 2 van de

GRWRE kan de Raad een zienswijze op de ontwerpbegroting indienen voordat het Dagelijks Bestuur de begroting aanbiedt aan het Algemeen Bestuur van de GRWRE Ergon (zie ook bijlage 1).

3. Beoogd effect:

De zienswijze geeft de raad de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2030 van de GRWRE Ergon, teneinde haar belangen voor het voetlicht te brengen.

4. Argumenten:

1.1 Begroting in lijn met de strategische koers 2027-2032

De ontwerpbegroting 2027–2030 van Ergon sluit aan bij de strategische koers die is ingezet om het werkbedrijf toekomstbestendig te maken. De begroting weerspiegelt de ambitie: meer mensen naar regulier werk begeleiden, bestaanszekerheid vergroten, duurzame arbeidsrelaties creëren en maatschappelijke kosten verlagen, terwijl werkgevers worden ondersteund met goed voorbereide, gemotiveerde medewerkers. Daarmee vormt de begroting een concrete vertaling van de gekozen koers en biedt deze voldoende basis om de voorgenomen richting te onderschrijven.

1.2 Een sluitende begroting

De begroting van Ergon is sluitende in 2027. Ook de solvabiliteit laat in 2027 een lichte stijging zien. Een belangrijk punt voor de financiële gezondheid van de Ergon is de doorontwikkeling van productiebedrijf naar werkontwikkelbedrijf. Deze doorontwikkeling vraagt om een andere manier van begeleiden en leidt voor Valkenwaard tot een lichte toename, ook ten opzichte van de eerder aan de Raad voorgelegde strategische koers, dit komt doordat het koersdocument is gebaseerd op prijspeil 2025 en de conceptbegroting op prijspeil 2026.

Het gehanteerde indexeringspercentage van 4,8% is realistisch en passend bij Ergon als bedrijf. Ergon heeft een andere verdeling van kosten in de jaarrekening dan de meeste GR'en, omdat het leeuwendeel van de kosten bestaat uit salariskosten en er ook verschillen zitten in de te hanteren CAO's. Waardoor het sec gebruiken van de IMOC-jaarschijf (Prijs materiële overheidsconsumptie) onvoldoende is. Deze moet bij voorkeur uitsluitend de prijsontwikkeling van aankoop van goederen en diensten ten behoeve van de materiële overheidsconsumptie weerspiegelen en is dus niet passend voor Ergon.

Het percentage van 4,8% is, in samenspraak met de deelnemende gemeenten en Ergon, als volgt tot stand gekomen, waarbij opgemerkt moet worden dat dit ramingen zijn waarbij er altijd sprake is van een bepaalde mate van onzekerheid:

- Salariskosten aandeel:
  - salariskosten staf en kader 25%
  - salariskosten doelgroep 55%
  - directe en indirecte kosten 20%
- Indexeringen CAO's:
  - CAO SGO 4,65%
  - CAO metalelectro 6,25%
  - CAO aan de slag 2025 boven WML 3,26%
  - CAO SW 2025 boven WML 5,60%
  - Stijging WML 4,86%
- Berekening gehanteerde indexatie:

Berekening index 2025	Aandeel	Basis index	Index	Gewogen index
salariskosten staf en kader	25%	CAO SGO (27%) en CAO metalelectro (73%)	5,98%	1,47%
salariskosten doelgroep	55%	aan de slag is 50% WML en 50% CAO, WSW is 100% CAO. Verdeling SW/Aan de slag is 63/37	5,15%	2,84%
directe en indirecte kosten	20%	IMOC jaar 2025 uit MEV 2026	2,40%	0,49%
	100%			4,80%

1.3 Weerstandsvermogen

Ergon wil voor het weerstandsvermogen een streefwaarde hanteren van 1,25, om de geïdentificeerde risico's te dekken. De daadwerkelijke weerstandscapaciteit bedraagt 0,63. Daarmee is op dit moment onvoldoende reserve beschikbaar om de geïnventariseerde risico's volledig zelf op te vangen. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn om het weerstandsvermogen te versterken. Dit kan leiden tot een situatie waarin de gemeente moeten bijspringen om tekorten te dekken. Echter voor de jaarrekening 2025 is dit, o.b.v. de concept jaarrekening, niet aan de orde.

Ergon heeft de organisatie reeds risico's systematisch en volledig in beeld heeft gebracht. De risico-inventarisatie en de onderliggende methodiek vormen een solide basis voor het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. Door deze gestructureerde aanpak beschikt het bestuur van Ergon over een actueel overzicht van de benodigde weerstandscapaciteit

(lees: € 12.968.750) en kan het tijdig besluiten nemen om het weerstandsvermogen te versterken indien nodig.

5. Kanttekeningen:

Deze begroting is een uitvloeisel van de strategische koers 2027-2032, waarmee we met Ergon de beweging van binnen naar buiten willen maken. Ontwikkeling, begeleiding en maatwerking krijgen meer focus. In 2027 wil Ergon het fundament voor de ontwikkeling naar werkontwikkelbedrijf leggen, zodat het de opstap, springplank en vangnet is voor inwoners. Dit vereist een forse cultuur- en organisatieverandering bij Ergon. We lopen risico als de toestroom of de beweging van binnen naar buiten achterblijft. Hoewel dit deels gecompenseerd wordt door middel van de afgesproken financieringssystematiek waarbij de budgetten meebewegen met het aantal ondersteunde inwoners.

Belangrijke financiële risico's zijn onder meer een achterblijvende instroom of uitstroom van deelnemers, hogere kosten door ziekteverzuim of inhuur, en onzekerheden in Rijksbeleid en subsidies. Deze risico's zijn vertaald in een benodigde weerstandscapaciteit, terwijl de beschikbare weerstandscapaciteit circa € 6,5 miljoen bedraagt. Dit resulteert in een weerstandsratio van 0,63, wat onder de gewenste norm ligt (€ 12.968.750).

De transitie naar een werkontwikkelbedrijf is een noodzakelijke en toekomstgerichte stap. Door de focus te verleggen van het bieden van werk naar het ontwikkelen van mensen, vergroot Ergon de duurzame participatie van inwoners en sluit het beter aan op de dynamiek van de arbeidsmarkt. Ondanks de bijbehorende kanttekening biedt deze koers juist de kans om meer maatschappelijke impact te realiseren, de organisatie wendbaar en betekenisvol te positioneren voor de toekomst en een realistisch perspectief op een toekomstbestendige en financieel beheersbare organisatie.

De aanvullende middelen vanuit de algemene uitkering (meicirculaire 2026) worden door Ergon onder voorbehoud opgenomen in de begroting 2027-2030 van Valkenswaard. Indien de raad bij de begrotingsbehandeling besluit om deze (aanvullende) middelen niet beschikbaar te stellen aan Ergon, dan ontstaat er een tekort op de begroting van Ergon.

6. Financiën:

De financiering van Ergon is grotendeels gebaseerd op bijdragen van de deelnemende gemeenten, waaronder WSW-subsidie, loonkostensubsidies (LKS) en een begeleidingsvergoeding. Daarnaast ontvangt Ergon aanvullende Rijksmiddelen, onder andere voor beschut werk en de transformatie naar werkontwikkelbedrijf. Deze middelen zijn essentieel om de beoogde beweging van binnen naar buiten financieel mogelijk te maken.

Voor de gemeente Valkenswaard laat de begroting 2027 een verandering zien ten opzichte van 2026. Waar de bijdrage in 2026 nog voornamelijk gebaseerd is op het bestaande werkbedrijfmodel, is in 2027 en verder sprake van een verschuiving als gevolg van de transitie naar werkontwikkelbedrijf. Dit vertaalt zich in een aangepaste bijdrage, waarbij zowel de kostenstructuur als de bekostigingssystematiek meer gericht zijn op ontwikkeling, begeleiding en uitstroom.

Algemene uitgangspunten voor de begroting 2027

De genoemde budgetten komen overeen met de *Strategische Koers 2027-2030*. In deze budgetten is verwerkt dat de Wsw-subsidie jaarlijks volledig wordt overgemaakt aan Ergon. Daarnaast wordt de loonkostensubsidie uitgekeerd op basis van werkelijk gemaakt kosten (vastgestelde loonwaarde).

De begeleidingsvergoeding wordt toegekend op basis van een lumpsum-systematiek, terwijl de verrekening met het participatiebedrijf plaatsvindt op basis van facturatie. Voor het jaar 2027 is een indexering van 4,8% opgenomen. Vanaf 2028 is geen verdere indexering meegenomen.

Bovenstaande uitgangspunten zijn in de Nota Kaders 2027 van Valkenswaard opgenomen. Daar tegenover staan ook hogere LKS Rijksmiddelen. Voor 2027 resulteert dit in € 77.000 hogere kosten.

Budgetten VALKENWAARD voor Ergon					
budgetten	verhoging van de kosten				
	2027	2028	2029	2030	2031
Verhoging meegenomen in de Notakaders 2027	€ 172.000	€ 333.000	€ 428.000	€ 533.000	€ 533.000
Totaal					
Verhoging van de Rijksinkomsten LKS	€ -95.000	€ -208.000	€ -255.000	€ -310.000	€ -310.000
Saldo	€ 77.000	€ 125.000	€ 173.000	€ 223.000	€ 223.000

Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de Rijksinkomsten op basis zijn van T-1

Extra Rijksmiddelen

Er zijn Rijksmiddelen beschikbaar gesteld om de transformatie uit te kunnen voeren en om de tegemoet te komen aan de olopende kosten. Tevens ontvangen gemeenten compensatie voor de LIV-middelen. Deze middelen zijn essentieel voor Ergon en nodig om de begroting sluitend te krijgen. Het gaat om onderstaande middelen die in de begroting van Ergon voor 2027-2030 zijn opgenomen.

Voorgesteld wordt de middelen te alloceren ten behoeve van Ergon. Deze allocatie heeft een budgetneutraal effect op de gemeentebegroting van Valkenswaard.

Valkenswaard	2027	2028	2029	2030
Extra Rijksmiddelen				
Extra middelen beschut werk incl. LIV	€ 41.000	€ 44.000	€ 46.000	€ 49.000
Impulsbudget transformatiebudget*	€ -	€ -	€ -	€ -
Infrastructuur; extra banen	€ 23.000	€ 25.000	€ 26.000	€ 28.000
Middelen L(IV)banen afspraak CAO aan de slag	€ 8.000	€ 8.000	€ -	€ -
Fortitaire middelen LKSbeschut**	€ 45.000	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 117.000	€ 77.000	€ 72.000	€ 77.000

* Het impulsbudget wordt uitgekeerd aan de gemeente Eindhoven.

** Het bestuur heeft op 11-12-2025 besloten om forfaitaire middelen LKS voor 2027 (€ 45.000) toe te kennen aan de Ergon

Thans is zijn de onderstaande middelen gealloceerd, het restant heeft een negatieve impact op de begroting. Dit moet worden bijgeraamd:

Gealloceerd:	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
Mei circulaire 2025 te alloceren middelen participatie - Beschut werk	8000,00	9000,00	9000,00	10000,00	10000,00
Mei circulaire 2025 te alloceren middelen participatie - Sociale	36000,00	39000,00	41000,00	44000,00	44000,00
	44000,00	48000,00	50000,00	54000,00	54000,00
Totaal in overzicht zoals opgenomen in collegevoorstel		117000	77000	72000	77000
Impact op de begroting:		-69000,00	-27000,00	-18000,00	-23000,00

7. Participatie:

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Ergon zorgt voor versturen begroting naar gedeputeerde staten.

9.Vervolg

Na behandeling door de gemeenteraad, wordt de zienswijze naar het algemeen bestuur GRWRE verstuurd. De begroting zal door het bestuur worden vastgesteld. De voortgang ontwikkelingen Ergon wordt gevolgd via de kwartaalrapportages.

Bijlage(n)

1. Aanbieding begroting 2027 zienswijze Valkenswaard
2. 260306 Ontwerpbegroting 2027 en MJB 28-30
3. Zienswijze Ontwerpbegroting Ergon 2027 en MJB 28-30